

Curs Formare

Regulamentul UE 2016/679

și Directiva UE 2016/680

Proiect: O operațiune a UE de combatere a lacunelor din cooperarea transfrontalieră a furnizorilor de formare (*An EU operation to tackle gaps in cross-border cooperation of training providers*). Program: Justice. Numar identificare Proiect: 807014

București, 26-28 Februarie 2020

**Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (Regulamentul general privind protecția datelor).
Introducere în legislația europeană a protecției datelor personale. Principiile Regulamentului general privind protecția datelor**

Prof. univ. dr. Daniel-Mihail ȘANDRU

București, 26-28 Februarie 2020

Plan

- 1.1. Respectarea protecției datelor în Europa: Uniunea Europeană și Consiliul Europei
- 1.2. Jurisprudența Curții de Justiție a UE referitoare la directiva privind protecția datelor
- 1.3. Aplicarea directivei din 1995 de instanțele române
- 1.4. Necesitatea și temeiurile adoptării GDPR
- 1.5. Legislație europeană care are legătură cu aplicarea GDPR
- 1.6. Directiva (UE) 2016/680 și transpunerea prin Legea nr. 363/2018
- 1.7. Avizele și orientările Comitetului European de Protecția Datelor. Rolul ANSPDCP
- 1.8. Domeniul de aplicare material
- 1.9. Domeniul de aplicare teritorial
- 1.10. Rolul principiilor în aplicarea protecției datelor



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

Plan

- 1.11. Legalitatea prelucrării
- 1.12. Principiul echității
- 1.13. Limitarea legată de scop
- 1.14. Principiul transparenței prelucrării datelor
- 1.15. Principiul exactității
- 1.16. Limitarea legată de stocare
- 1.17. Reducerea la minim a datelor
- 1.18. Integralitatea și confidențialitatea prelucrării datelor
- 1.19. Principiul proporționalității
- 1.20. Principiul responsabilității



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

1.1. Respectarea protecției datelor în Europa: Uniunea Europeană și Consiliul Europei



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

Uniunea Europeană și Consiliul Europei

- Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date
- *Convenției pentru protejarea persoanelor față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal (1980) Strasbourg la 28 ianuarie 1981 și reforma realizată prin Protocolul de modificare a Convenției Consiliului Europei pentru protejarea persoanelor față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal (Convenția 108+).*



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

”Obiectivele și principiile Directivei 95/46/CE rămân solide”

- Consecințe în privința:
- - jurisprudenței CJUE;
- - transferurilor de date în temeiul unei decizii privind caracterul adecvat al nivelului de protecție.



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

1.2. Jurisprudența Curții de Justiție a UE referitoare la directiva privind protecția datelor



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

Exemple relevante CJUE:

- - conceptul de operator se aplică și unei persoane fizice sau juridice care constituie o pagina pe o rețea socială;
- - conceptul de operator se aplică și deținătorilor paginilor de internet care au încorporat un buton de tipul "îmi place";
- - conceptul de operator se aplică și unei biserici;
- - transferul de date, chiar și între operatori de drept public se poate face doar cu consimțământul persoanelor vizate sau în lipsa acestuia potrivit unei legi și nu în temeiul unui protocol;
- - conducerea autorității naționale de supraveghere a prelucrării datelor personale nu poate fi încredințată unui funcționar supus rolului ierarhic.



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

1.3. Aplicarea directivei din 1995 de instanțele române

Cauza [C-201/14, Bara și alții](#), hotărârea din 1 octombrie 2015, ECLI:EU:C:2015:638

Invocarea directivei este un alt domeniu, aceasta realizându-se cu referire la pontajul biometric, Biroul de Credite, montare camere video etc



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

1.4. Necesitatea și temeiurile adoptării GDPR

- modificarea temeiului de adoptare a unui act legislativ (art. 16 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, TFUE)
- fluxurile transfrontaliere de date (mai ales în afara UE),
- dezvoltarea tehnică, Big Data, protecția mai bună a persoanelor vizate
- întărirea competențelor Comitetului european de protecția datelor (prin transformarea Grupului de Lucru pentru art. 29).



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

1.5. Legislație europeană care are legătură cu aplicarea GDPR

- Directiva (UE) 2016/680 (Directiva privind poliția) și Directiva (UE) 2016/681 (Directiva pasageri).



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

1.6. Directiva (UE) 2016/680 și transpunerea prin Legea nr. 363/2018

Sub rezerva rămânerii definitive a acestei sentințe, aceasta este o hotărâre foarte importantă întrucât se consacră dreptul pentru entitățile stabilite de Directiva nr. 2016/680 să prelucreze date care au fost obținute cu încălcarea Regulamentului general privind protecția datelor. O sentință constată că prelucrarea este ilegală conform GDPR, dar concluzia este vagă respectiv, analizând textele legislative și coroborând GDPR și Directiva se stabilește că "nu reiese (...), în prezent, [că] [inspectoratul de poliție] nu poate prelucra date cu caracter personal privind reclamanta, respectiv că este interzis a stoca (dacă este în format electronic) în prezent o astfel de adresă [referitoare la sănătate]".

Judecătoria Sectorului 2, Secția civilă, Sentința civilă nr. 6536/2018, disponibilă în [rolii.ro](#)

Judecătoria Sectorului 2, Secția civilă, Sentința civilă nr. 9939/2019, disponibilă în [rolii.ro](#)



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

1.7. Avizele și orientările Comitetului European de Protecția Datelor. Rolul ANSPDCP

- - Avizul nr. 5/2019 privind interacțiunea dintre Directiva privind viața privată și comunicațiile electronice și RGPD, în special în ceea ce privește competența, sarcinile și prerogativele autorităților pentru protecția datelor, adoptat la 12 martie 2019;
- - Avizul nr. 14/2019 privind proiectul de clauze contractuale standard înaintat de AS din Danemarca [articolul 28 alineatul (8) din RGPD], adoptat la 9 iulie 2019;
- - Avizul 8/2019 privind competența unei autorități de supraveghere în cazul modificării circumstanțelor cu privire la sediul principal sau sediul unic, adoptat la 9 iulie 2019;



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

1.8. Domeniul de aplicare material

- Regulamentul se aplică prelucrării datelor cu caracter personal:
- - efectuată total sau parțial prin mijloace automatizate;
- - prelucrării prin alte mijloace decât cele automatizate a datelor cu caracter personal care fac parte dintr-un sistem de evidență a datelor
- - prelucrării prin alte mijloace decât cele automatizate a datelor cu caracter personal care sunt destinate să facă parte dintr-un sistem de evidență a datelor.



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

1.8. Domeniul de aplicare material

Regulamentul nu se aplică în următoarele situații:

- a) în cadrul unei activități care nu intră sub incidența dreptului Uniunii;
- b) de către statele membre atunci când desfășoară activități care intră sub incidența politicii externe și de securitate comună din Tratatul UE;
- c) de către o persoană fizică în cadrul unei activități exclusiv personale sau domestice;
- d) de către autoritățile competente în scopul prevenirii, investigării, depistării sau urmăririi penale a infracțiunilor, sau al executării sancțiunilor penale, inclusiv al protejării împotriva amenințărilor la adresa siguranței publice și al prevenirii acestora;
- e) datelor anonime;
- f) datelor referitoare la persoane decedate;
- g) datelor referitoare la persoane juridice, societăți constituite în temeiul Legii nr. 31/1990 privind societățile și organizații non-guvernamentale, constituite în temeiul Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații;
- h) datelor prelucrate de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii; în aceste situații se aplică Regulamentul (UE) 2018/1725.



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

1.9. Domeniul de aplicare teritorial

- prelucrării datelor cu caracter personal în cadrul activităților unui sediu al unui operator sau al unei persoane împuternicite de operator pe teritoriul Uniunii, indiferent dacă prelucrarea are loc sau nu pe teritoriul Uniunii;

Regulamentul reamintește că, din punctul de vedere al protecției datelor, nu este important ca sediul să fie principal sau secundar, cu sau fără personalitate juridică.



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

1.10. Rolul principiilor în aplicarea protecției datelor

Procedurile și celelalte drepturi care trebuie respectate de operatori și împuterniciți (respectarea drepturilor persoanelor vizate, evidențele activităților de prelucrare, securitatea datelor, documentarea impactului asupra vieții private) precum competențe și atribuții pentru instituțiile naționale și europene. Toate acestea nu pot funcționa fără principii.

dreptul la protecția datelor nu este absolut, el intrând în conflict cu alte drepturi, care, în funcție de context sau subiecți, pot avea o aplicabilitate mai mare și pot restricționa dreptul la protecția datelor



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

1.11. Legalitatea prelucrării (1)

- a) consimțământul;
- Condiții pentru ca temeiul prelucrării să fie consimțământul:
 - - să fie acordat în mod expres și nu implicit; de exemplu, pe internet căsuțele unde utilizatorul bifează să fie libere și să existe o acțiune a utilizatorului și nu să se presupună că dacă nu a de-bifat este de acord cu propunerea;
 - - să fie acordat pentru protecția datelor și nu consimțământul civil (de exemplu pentru încheierea unui contract; în contract poate exista și preluarea consimțământului persoanei vizate dar nu pentru prelucrarea datelor în scopul contractului, pentru că s-ar aplica lit. b a art. 6);
 - - consimțământul privind prelucrarea datelor este diferit de consimțământul informat din domeniul medicinei și produc efecte diferite;
 - - poate fi în scris sau verbal (dar înregistrat, pentru că operatorul trebuie să dovedească existența consimțământului);
 - - scopul preluării consimțământul trebuie să fie atent elaborat; pentru fiecare scop al prelucrării este necesar consimțământ separat;
 - - solicitarea de acordare a consimțământul trebuie să fie clară și precisă;
 - - solicitarea de acordare a consimțământului nu trebuie să fie condiționată;
 - - persoana vizată trebuie să fie la curent cel puțin cu identitatea operatorului și cu scopurile prelucrării (consid. 42 din preambul);
 - - operatorul trebuie să demonstreze existența consimțământului.



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

1.11. Legalitatea prelucrării (2)

- b) executarea unui contract ("prelucrarea este necesară pentru executarea unui contract la care persoana vizată este parte sau pentru a face demersuri la cererea persoanei vizate înainte de încheierea unui contract");
- c) obligație legală ("prelucrarea este necesară în vederea îndeplinirii unei obligații legale care îi revine operatorului");
- Temeiul pentru prelucrarea legală trebuie să fie prevăzut în: (a) dreptul Uniunii; sau (b) dreptul intern care se aplică operatorului. (art. 7 alin. (3) – nou introdus.
- d) interese vitale ("prelucrarea este necesară pentru a proteja interesele vitale ale persoanei vizate sau ale altei persoane fizice"); interesele vitale ale altei persoane fizice" – această a doua teză este nouă.



București, 26-28 Februarie 2020

1.11. Legalitatea prelucrării (3)

- e) interes public ("prelucrarea este necesară pentru îndeplinirea unei sarcini care servește unui interes public sau care rezultă din exercitarea autorității publice cu care este investit operatorul");
- f) interes legitim ("prelucrarea este necesară în scopul intereselor legitime urmărite de operator sau de o parte terță, cu excepția cazului în care prevalează interesele sau drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei vizate, care necesită protejarea datelor cu caracter personal, în special atunci când persoana vizată este un copil").



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

1.12. Principiul echității

Exemple de aplicare a principiului echității în dispozițiile GDPR:

- informații care se furnizează în cazul în care datele cu caracter personal sunt colectate de la persoana vizată (art. 13 alin. 2) sau dacă informațiile care se furnizează în cazul în care datele cu caracter personal nu au fost obținute de la persoana vizată (art. 14 alin. 2);
- elaborarea codurilor de conduită (art. 40 alin. 2);
- aprecierea aplicării drepturilor persoanei vizate, cum ar fi dreptul la ștergere (art. 17).



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

1.13. Limitarea legată de scop (1)

- Limitarea scopului:
 - - consimțământ sau informare;
 - - colectarea se face cu un scop cunoscut de persoana vizată;
 - - datele să fie necesare;
 - - ștergerea datelor când nu mai sunt necesare.



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

1.13. Limitarea legată de scop (2)

În avizul specific al GL 29 (Opinion 03/2013 on purpose limitation, 00569/13/EN, WP 203) se subliniază anumite trăsături ale scopului:

- scopul trebuie să fie specific;
- scopul specific este necesar ca o condiție pentru a identifica legalitatea prelucrării între diferitele scopuri precum și modalitatea de prelucrare
- scopul specific trebuie notificat în cadrul intern, al operatorului și vizează în mod direct răspunderea acestuia
- detalierea prea mare nu se justifică și este contraproductivă, dar nici expresiile vagi (în scopul de IT, pentru a îmbunătăți experiența utilizatorilor sau cercetări viitoare);-
- dacă scopurile au legătură între ele pot avea aceeași "umbrelă", în funcție de temeiul prelucrării.



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

1.14. Principiul transparenței prelucrării datelor

- Transparența este o obligație atotcuprinzătoare potrivit GDPR și se aplică în trei domenii de bază:
- (1) norma juridică prin care se stabilește informarea persoanelor vizate cu privire la prelucrarea echitabilă;
- (2) cum anume operatorii de date comunică cu persoanele vizate în ceea ce privește drepturile lor potrivit GDPR;
- (3) cum anume operatorii de date ușurează exercitarea drepturilor persoanelor vizate.
- *Orientările privind transparența, cit. supra.*



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

1.15. Principiul exactității

Pentru ducerea la îndeplinire a acestui principiu persoana vizată are două drepturi specifice: dreptul la rectificare și dreptul la restricționarea prelucrării.



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

1.16. Limitarea legată de stocare

Datele cu caracter personal sunt păstrate într-o formă care permite identificarea persoanelor vizate pe o perioadă care nu depășește perioada necesară îndeplinirii scopurilor în care sunt prelucrate datele.

Pentru ducerea la îndeplinire a acestui principiu persoana vizată are două drepturi specifice: dreptul la rectificare și dreptul la restricționarea prelucrării.



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

1.17. Reducerea la minim a datelor

Operatorul decide care este cantitatea de date pe care o prelucrează în legătură cu o anumită categorie de persoane vizate și răspunde dacă se dovedește că nu respectă acest principiu.

pseudonimizarea



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

1.18. Integralitatea și confidențialitatea prelucrării datelor

- art. 32 din Regulament, potrivit căruia ”având în vedere stadiul actual al dezvoltării, costurile implementării și natura, domeniul de aplicare, contextul și scopurile prelucrării, precum și riscul cu diferite grade de probabilitate și gravitate pentru drepturile și libertățile persoanelor fizice, operatorul și persoana împuternicită de acesta implementează măsuri tehnice și organizatorice adecvate în vederea asigurării unui nivel de securitate corespunzător acestui risc, incluzând printre altele, după caz:
 - (a) pseudonimizarea și criptarea datelor cu caracter personal;
 - (b) capacitatea de a asigura confidențialitatea, integritatea, disponibilitatea și rezistența continue ale sistemelor și serviciilor de prelucrare;
 - (c) capacitatea de a restabili disponibilitatea datelor cu caracter personal și accesul la acestea în timp util în cazul în care are loc un incident de natură fizică sau tehnică;
 - (d) un proces pentru testarea, evaluarea și aprecierea periodice ale eficacității măsurilor tehnice și organizatorice pentru a garanta securitatea prelucrării.”



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

1.19. Principiul proporționalității

Respectarea drepturilor, nu exista absolutism

Sanctiuni proporționale



București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

1.20. Principiul responsabilității

- PROBAT

- Măsurile comune de responsabilitate ar putea include lista neexhaustivă următoare: (Avizul 3/2010)
- • furnizarea unei protecții adecvate a datelor, formarea și pregătirea membrilor personalului. Dintre aceștia ar trebui să facă parte acele persoane cu atribuții în prelucrarea (sau responsabile de prelucrarea) datelor cu caracter personal (cum ar fi directorii de resurse umane) dar și directorii IT, dezvoltatorii și directorii de entități operaționale. Ar trebui puse la dispoziție resurse suficiente pentru gestionarea protecției vieții private etc.
- • instituirea de proceduri pentru gestionarea cererilor de informare, de rectificare și de ștergere a datelor, care ar trebui să fie transparente pentru persoanele vizate;
- • instituirea unor proceduri interne *anterior* inițierii unor noi operațiuni de prelucrare a datelor cu caracter personal (control intern, evaluare etc.);
- • introducerea unor politici scrise și obligatorii de protecție a datelor de care să se țină seama și care să fie aplicate noilor operațiuni de prelucrare a datelor (de exemplu, respectarea criteriilor de calitate a datelor, preavizul, principiile de securitate, consultarea etc.), care ar trebui să fie puse la dispoziția persoanelor vizate;
- • trecerea în revistă a procedurilor în vederea asigurării identificării adecvate a tuturor operațiunilor de prelucrare a datelor și păstrarea unei evidențe cu privire la acestea;



... a unui responsabil cu protecția datelor și a altor persoane cu responsabilități în domeniul protecției datelor.

... avizul 3/2010 privind principiul responsabilității, WP 173, 00062/10/RO, adoptat la 13 iulie 2010

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro



Mulțumesc!

mihaisandru.ro

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

București, 26-28 Februarie 2020